

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL BAZINIO PASLAUGŲ ŠEIMAI PAKETO IR BAZINIO
PASLAUGŲ ŠEIMAI PAKETO APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO
(TAP-18-2213(3) (TAIS NR. 19-5778(2)))**

2019-06-10

Nr. NV-1628

Vilnius

Projekto rengėjas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau - SADM).

Projekto tikslas – patvirtinti Bazinį paslaugų šeimai paketą ir jo aprašą.

Dabartinė situacija:

Šeimos stiprinimo įstatyme nurodyta, kad Vyriausybė nustato Bazinį paslaugų šeimai paketą, kurio prieinamumą savo teritorijoje užtikrina visos savivaldybės (įsigaliojo 2018-09-01).

Bazinis paslaugų šeimai paketas – šeimai teikiamų psichosocialinių, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, vaikų priežiūros ir ugdymo, sveikatos, švietimo, sociokultūrinių paslaugų, užtikrinančių būtinąją pagalbą, skirtą šeimos gebėjimams stiprinti ir sudaryti galimybes kurti sveiką ir darnią aplinką šeimoje, rinkinys.

Projekto esmė – nustatyti 14 šeimos stiprinimo paslaugų, kurių prieinamumą šeimoms užtikrina visos savivaldybės. Projekte siūloma:

- 1) Pakete numatyti šias paslaugas: atvirąjį darbą su jaunimu; ikimokyklinį ugdymą; informavimą; konsultavimą; kultūrinių/informacinių kompetencijų/skaitymo raštingumo ugdymą; šeimos mediaciją; neformalųjį vaikų švietimą; nemokamą pirminę teisinę pagalbą; pasirengimą šeimai/tėvystės įgūdžių ugdymą; pirminę ambulatorinę asmens sveikatos priežiūrą; psichosocialinę pagalbą; švietimo pagalbą; vaikų dienos socialinę priežiūrą; vaikų raidos sutrikimų ankstyvąją reabilitaciją.
- 2) Paketo apraše (rekomendacinio pobūdžio) nustatyti Pakete nurodytų paslaugų charakteristikas, pagal kurias organizuojamas paslaugų teikimas savivaldybėse: laiką, teikimo būdus, teikėjus, išvystymo normas, siektinus rezultatus.

Pakete nurodytų paslaugų prieinamumo savivaldybėse stebėseną vykdo SADM pagal Paketo apraše nurodytas paslaugų išvystymo normas.

Pakete numatytos paslaugos jau yra teikiamos, tačiau ne visose savivaldybėse jų teikimas yra užtikrinamas arba užtikrinamas nepakankamai.

Papildomas lėšų poreikis, siekiant užtikrinti paslaugų prieinamumą visose savivaldybėse, nenumatytas.

Projektas bus įgyvendinamas iš valstybės biudžeto (VB), savivaldybių biudžetų, ES fondų lėšų.

Planuojama 2019 m. Pakete numatytoms ir šiuo metu jau teikiamoms paslaugoms panaudoti 483 mln. eurų VB ir ES fondų lėšų.

2020 m. papildomos VB, ES fondų lėšos (papildomai apie 606 tūkst. eurų) yra planuojamos tik daliai (5) paslaugų: atvirajam darbui su jaunimu (papildomai 144 tūkst. eurų VB), šeimos mediacijai (papildomai 273 tūkst. eurų ES fondų), nemokamai pirminei teisinei pagalbai (papildomai 2 tūkst. eurų VB), pasirengimui šeimai/tėvystės ugdymui (papildomai 101 tūkst. ES fondų lėšų), vaikų dienos socialinei priežiūrai (papildomai 86 tūkst. eurų VB).

Derinimas. Projektas svarstytas 2019-05-28 tarpinstituciniame pasitarime, aptartas 2019-06-03 ministrų pasitarime. Projektas patikslintas pagal tarpinstituciniame pasitarime gautas Teisingumo ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabas.

Projektas tikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės 2018-12-18 pažymoje Nr. NV-3469, 2019-05-21 pažymoje Nr. NV-1394 bei Teisės grupės 2018-12-17 išvadoje Nr. NV-3456, 2019-05-24 išvadoje Nr. NV-1429 pateiktas pastabas.

Neatsižvelgta į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės esminę pastabą dėl Paketo aprašo tvirtinimo Vyriausybės nutarimu netikslingumo: Šeimos stiprinimo įstatyme yra nustatytas teisinis pagrindas Vyriausybei tvirtinti tik Paketą, t.y. tvirtinti Paketo aprašo teisinio pagrindo nėra; Paketo aprašo nuostatos neatitinka teisės hierarchijos – nuostatos atkartoja įstatymų nuostatas ar keičia jų apimtį, todėl konkuruoja su įstatymais, arba perrašo ar nukreipia į nuostatas, įtvirtintas ministrų įsakymuose; Paketo aprašo nuostatos yra rekomendacinio pobūdžio, dėl to kyla teisinių normų teisinės galios nesuderinamumo problema, t.y. rekomendacinis pobūdis reiškia, kad Pakete nustatytų paslaugų teikimas nėra privalomas ir jų nesilaikymas nesukelia teisinių pasekmių, nors jei šių paslaugų teikimas jau yra sureguliuotas norminio pobūdžio teisės aktais, tai turi privalomumo pobūdį.

Atitiktis Vyriausybės programai – įgyvendina Vyriausybės programos (9, 25, 27 p.) siekius kurti gyvenimui šeimoje palankią aplinką ir veiksmingą pagalbos šeimai sistemą, išlaikant šeimos stabilumą, sudarant galimybes šeimoms gauti psichologinę pagalbą, mediacijos paslaugas, skatinant vaikų dienos centrų paplitimą gyvenvietėse, nutolusiose nuo savivaldybės centro ir kt.

Dalykinio vertinimo išvada.

Projektą siūlome svarstyti **Vyriausybės pasitarime**, prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime ir pakartotinai įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabą.

Socialinės politikos grupės patarėja
tel. 8 706 63853, el.p. daiva.buivydaite@lr.lt

Daiva Buivydaite-Garbštienė